

SÍMBOLS: Naturalesa, representació i restriccions

Equivalents

19/05/2020

Un símbol és una denominació de caràcter gràfic constituïda per elements de la mateixa naturalesa o de naturalesa diversa (lletres d'alfabets, xifres, superíndexs, signes de puntuació, etc.) que està assignada per convenció a un significat determinat, vàlid per a moltes llengües.

En la fitxa del TERMCAT tenen el tractament d'equivalents i es representen amb el codi *sbl*.¹

La representació dels símbols ha de complir les condicions següents:

- (1) Atès el caràcter fixat que tenen, cal respectar escrupolosament l'ús de majúscules i minúscules, la presència o absència de puntuació, els superíndexs, els alfabets, etc.
- (2) No s'hi marca l'ús singular o plural (hi ha una única forma), no s'hi aplica la cursiva i no s'hi atribueix categoria lèxica (la informació de gènere podria variar segons la llengua).
- (3) En general, n'hi ha un de sol per a cada terme, que té validesa en totes les llengües.

Però: Excepcionalment hi pot haver més d'un símbol d'un mateix terme.

Abreviatures, sigles i símbols: Molts símbols s'originen com a abreviatures o sigles. Així, l'absència de punt per a indicar un truncament, l'ús de lletres minúscules, la presència de caràcters inexistents en la denominació o la internacionalitat són indicis que una abreviatura o una sigla han passat a ser símbols.

Exemple: Tflops *abbrev.* (< teraflops *n m*); SI *sigla* (< *fr* système international d'unités *n m*)

Símbols diferents: Si hi ha més d'un símbol fixat, es poden recollir tots dos. Sobretot en els casos següents:

- (a) Són símbols creats en **èpoques diferents**; actualment n'hi ha un que és més freqüent però l'altre, per tradició, es continua considerant vàlid.

Terme	Símbol 1	Símbol 2
trití (isòtop de l'hidrogen)	T (símbol original)	³ H (símbol sistemàtic posterior)

- (b) Són símbols creats en **llengües diferents**; corresponen a peces lèxiques o estructures sintàctiques diferents. (Per exemple, un símbol per a les llengües romàniques i un altre per a l'anglès.)

Terme	Símbol 1	Símbol 2
anticòs	Ac (<i>català anticòs, castellà anticuerpo, francès anticorps</i>)	Ab (<i>anglès antibody</i>)

- (c) Són símbols amb **matisos semàntics** diferents, no intercanviables.

Terme	Símbol 1	Símbol 2
coeficient d'activitat	γ (indica el coeficient d'activitat respecte a la llei de Henry)	<i>f</i> (indica el coeficient d'activitat respecte a la llei de Raoult)

En tots tres casos és convenient fer constar en una **nota** en quin context s'utilitza cadascun dels símbols.

Barcelona, 28 de juliol de 2020

Modificacions: 30 de març de 2021

¹ Els equivalents són les designacions en una llengua que no és la principal (s'oposen a les *denominacions*).